

Neděle 16. po sv. Trojici
1Sam29
24.9.2023

Pozdrav:

Milost Pána našeho Ježíše Krista se všechněmi vámi.
Láska, milosrdenství, odpuštění i slitování rozhojněno budiž.

Introit:

Ty jsi, Hospodine, spravedlivý, přímý ve svých soudech.
Nalož se svým služebníkem podle svého milosrdenství.

Píseň: 703

Čtení: Lk16,1-9

Píseň: 165

Kázání: 1Sam29

Svědék Samuel nám vydává svědectví o tom, jak Hospodin jedná se svým lidem. A nejen to. Vypráví o lidech, jejich vztahu k Hospodinu. Co je však zajímavé, že od kapitoly dvacáté sedmé jaksi Hospodin ustupuje do pozadí. David, psanec, gerilový bojovník, se nedotazuje na vůli Hospodinovu.

Král Saul je zaskočen tím, že k němu Hospodin nemluví. Jednoduše mlčí. V naší kapitole paradoxně zazní jméno Hospodin jen v ústech odvčkého nepřítele, krále Akíše z Gatu. Možná by to nebylo tak divné, avšak jméno Hospodin zazní v souvislosti, když Pelištejci chtějí napadnout Izrael a David je v jejich službách.

Však poznáš sám, co tvůj služebník udělá. Takto sebevědomě odpovídá na otázku Akíše, krále Gatu, David. Je v jeho službách. Dokonce je jeho osobním strážcem. Je tedy začleněn přímo do oddílu Akíše, krále Gatu.

Pelištejci shromáždili všechny své šiky do Afeku, zatímco Izrael tábořil u pramene, který je v Jizreelu. Pelišejská knížeta pochodovala se svými setninami a pluky, kdežto David a jeho muži pochodovali s Akíšem jako poslední. Není vyhnutí. Vojsko Pelištejců se vydalo na pochod proti táboru Izraele, který je statický. Čeká, až bude napaden.

Co nyní udělá David? Půjde s nepřáteli, nebo zákeřně zaútočí na pluk krále Akíše a ostatní pelištejské pluky?

Zdá se, že David je v pasti. Cokoli udělá, je proti dobrým mravům a jeho dobré pověsti. Když zradí Izrael, ztratí postavení mesiášského krále, který hájí Izrael proti svým nepřátelům. Když zradí krále Akíše, zachová se jako dezertér, škůdce, křivopřísežník, zrádce.

Co v takové chvíli dělat? Bible o přemýšlování Davida nemluví. Zdá se, že půjde s pluky Pelištejců. Je sice až na chvostě všech pluků. Vytrátit se v tajnosti, to si myslím, že nepřipadá v úvahu. Pravděpodobně by jej Akíš nepustil.

Na scénu přicházejí pelištejští velitelé. To oni jsou odpovědní za svůj kontingent vojáků. To oni mají velet, chránit a šťastně dovést své muže z hrozícího střetu.

Co s těmito Hebreji? Pohrdlivě, trochu s jistou dávkou ironie, tak velitelé nazývají bojovníky Davidovy. Jsou Hebrejové, kteří přišli odněkud z Egypta a chtějí se stát obyvateli země, kterou ani nevybojovali, ale dostali od Hospodina. Zvláštní národ.

Akíš zvláště odpovídá: „Vždyť je to David, služebník izraelského krále Saula, který je u mne už rok, ba léta. Neshledal jsem na něm nic zlého ode dne, kdy odpadl od Saula, až dodnes.“ Ano, David je v řadách Akíše, to víme, hlídá jižní hranici pěti pelištejských městských států. Slouží věrně. Jak kraličtí, tak i ekumenický překlad do poslední věty vkládají jméno krále Saula. Jako by David *odpadl* od krále Saula. Nicméně já se zde dovolím zamyslet; od koho David odpadl? Od krále Saula, od Hospodina, od sama sebe? To je zahaleno tajemstvím.

Pelištejští velitelé vyvíjejí na Akíše nátlak. Vědí o Davidově pověsti: *Saul pobil své tisíce a David své desetitisíce*. David je tisíckrát nebezpečnější než Saul. Jako by velitelé říkali: Akíši, prober se, s Davidem si není radno zahrávat.

Ač nerad, Akíš Davida propustí. Nechce po něm, aby bojoval proti Izraeli. Co je zvláštní, že od tohoto krále, z jeho úst, zní jméno Hospodinovo: *Jako živ je Hospodin, ty jsi přímý a tvé vycházení a vcházení u mne v táboře se mi líbí*. Dokonce Davida nazve jako *Božího posla*. Rozpoznal Akíš v Davidovi spolehlivého služebníka, který je jiný než ostatní služebníci? Rozpoznal Akíš v Davidovi něco z požehnání a vedení Pána Boha? Rozpoznají lidé kolem nás, že jsme trochu jiní, že nad sebou máme požehnání Boží, i když zrovna o Bohu nemluvíme a nesedíme v kostele?

Vrať se tedy pokojně zpátky, aby ses nedopustil něčeho, co pelištejská knížata považují za zlé. Kde je ten hrdý a sebevědomý David, který říká králi Akíšovi: *Však poznáš sám, co tvůj služebník udělá?* Nakonec se David musí rozhodovat nikoli podle sebe, ale podle rozhodnutí velitelů a samotného Akíše. Je v tomto dění Hospodin? Je v tomto příběhu Pán Bůh, na něhož nevědomky přísahá Akíš, a David mlčí?

Věřím, že je. Nakonec je David uchráněn od zlého, nikoli svou chytrostí, moudrostí. Je mu nabídnuta ruka prostřednictvím někoho, od koho bychom to vůbec nečekali.

Přijme David pomocnou ruku, nebo zvítězí hrdost z uštědřeného políčku? David pokojně odchází; možná rozpoznal, kde je jeho místo. Možná díky tomu přemohl touhu to Saulovi nandat. Možná byl nakonec rád, že nemusí vůbec bojovat a vraždit své spolubratry. Možná, že nakonec rozpoznal, kde je jeho místo.

Pane, prosíme, dej, ať podané ruce od lidí přijímáme. Vždyť věříme, že ty jednáš nevyzpytatelně. I z nespravedlivého mamonu ty můžeš udělat velké věci. Pane, prosíme, stůj při nás, když si myslíme, že rozhodneme sami o své vůli.

Amen.

Píseň: 504

Poslání:

Bratrská láska ať trvá;
s láskou přijímejte i ty, kdo přicházejí odjinud
– tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly.
Pamatujte na vězně, jako byste byli uvězněni s nimi;
pamatujte na ty, kdo trpí, vždyť i vás může potkat utrpení.

Požehnání:

Hospodin tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici.
Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc.
Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život.
Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky.

Píseň: 418